

پنجشنبہ سنہ

نومبر ۲۹

۱۱ نومبر ۱۳۱۲

۱۲ صفر ۱۳۱۴

ادارہ خانہ سی

باب عالی جادہ سندھ قصبہ کتب خانہ
سیدر، رسالہ متعلق کافہ مشو
لیت و خصوصیات ایہون (قصبہ
کتب خانہ سنہ) مراجعت اولونور،

نسخہ سی ۲۰ پارہ در

معارف

طاوغاز مہر ترقی عرش اعلائی معارفدن
اودر تڑھترای کائناتی ایلین روشن

آبونہ بدلی

برسنہك الی ایکی نسخہ سی پوسٹہ
اجرتیہ ۲۰۰ بروجه پیشین ۲۵
غروش، استانبول ایہون ادارہ خانہ
نہدن آلتیق اوزرہ ۲۰ غروشہ در.

نسخہ سی ۲۰ پارہ در

پنجشنبہ کونلری نشر اولونور فنی و ادبی رسالہ

محرری: ابن رفعت ساع

دمشق حکمدار لر بشک انور بلی، مصرلی دولترله غوغالری، اتفاقلری تاریخچه معلومدر.

هله بعد المیلاد احوالی معروف اولوب غسا- نیلردن آل جفته کبی خاندان عرب النده بولندینی زمانلر غوطه شامک نه قدر معمور اولدینی مشهوردر.

یا هله، هرمنبر اسلام بو یلردن دخی رفع ظلام ایلدکدن صکره دمشق آلدینی شهرت، بولدینی عمران و وسعت لسان تعریفه کلز. جنسکاوران عدل آیین موحدین آسیای وسطی، ترکستان ورشت اقلیملرنده قلیج ساللادقلری اوراده کی غلبات ومظفریات ایله نامنهای هند وچینه شهرت آلدقلری زمانلر، دلاوران جلادت قرین مسلمین قوجه افریقا شمالی بازده خیول ایدرک اندلسده مزراق صابلا دقلری و بوراده کی محاربات ظفر غایات ایله بلکه بتون اوروبالی بی قورقوت دقلری زمانلر مرکز حکومت خزانه اموال غنیمت اولان دمشق بلده سنده کوریلن کمال عظمت و معموریت اون ایکی عصری متجاوز برمدتدر. بقایای آثار ایله واصل ربه نبوت و بدها هتدر.

ابن بطوطه یازارکه دمشق شام حسن ولطافتجه جمیع بلاد فائق، جمال و طراوتجه جمله سته تقدیمه لایقدر؟ بحق وصف عمراننده خامه بیان ناتواندر؛ تعداد محاسنده ناطقه پردازان جهان ابرسم و حیراندر. ارض دمشقک حیران لطافتی اولان بر محرر قدیم دیرکه بورانک هوا سنده کی صفوت و جیادت هزاران جو بیسار ایله زینت یاب اولان حدایق و ایستاتین و نهالستان دلنشیننده کی طراوت و لطافت هر تماشا کره بخش ذوق ولذت ایدر؛ پیش انظارده

کواکب یلرینی تعین ایدرلر، آنلره اسملر ویرلر ایدی.

بو ایملک راسدار هندستانک هم جفتی، هم راهب، همده شاعر اولان ایملک اهلینی ایدی. . بونلر سباهه کواکب، آیک، کونشک حرکات ظاهر یعنی رصد و حساب ایدرلر ایدی. صکره لری مصریلرده، چینلیرده، ایرانلیرده، کلدانلیرده، فیکه لیلرده، یونانلیرده و نهایت هر قوم متمدن آره سنده هیئت شناسلر، یعنی کواکبی رصد و حرکاتی حساب ایدر آدملر ظهور ایتشدیر.

(مابعدی وار)

علی مظفر

رواح الصباح

[مابعد]

دمشق و تدمر بلده لریته عطف نظر مقایسه ایدن ارباب دقت دیرلرکه: بری فطره استعداد عمرانی حائز اراضیده تدریجاً بایلدیغندن دوام معموریتی طبیعی کورونور. اوتکی سبی بشرله اصلاح ایدیلان یرده مجرد سلیمان علیه السلام سایه اقدام و همتمده بنا ایدیلرکینه اونجی دیشانک سایه لطف و سطوتنده دفعه معموریت بولدیغندن بوسبی و همتک اقتطاعی و بوسطوتک زوالیله خرابلاشمق ضروری اولور.

میلاددن بیک سته مقدم دمشقیلرک حضرت داود (علیه السلام) ایله وقوعولان محاربه لری، عهد سلیمانیده سرزده ساحه وقوع اولان معامله لری تواریخ قدیمه نیک مضبوطدر.

کویا که موسم تاب تموز کلوب کچمش، یا خود فصل ربیع بدیع کیدوب کری کلندر.

شوراسنی ده عرض ایدلم که قتح غین ایلده غوط و غوطه رطوبتلی جو قور اوله رق دوز و کنیش یره دینیار. بویه قتحله غوطه نامنده دیار عربده خیلی یرلر وارد. غوطه شام و یا غوطه دمشق ایسه غینک ضمیله معروفدر. سانیرم که ایکسی برکمددر. احتمالاً که تخلف حرکه مسارک تقریق وتمیزی مقصدندن ایلری کلش اوا ون.

* *

{ سغد سمرقند }

اولسی زردشتیلرک و ایلمک انور یا حکومترینک، دیالورلک، کیانی، ساسانی، یونانی دولتلرک عهدلر ده اقالیم خالیه دن دکل، ممالک معموره دن اولان (سغد) یا خود (سغد) توران ملکیدر. قدیم (مره کند) و براز صوکره و حالا (سمرقند) نامیه معروف اولوب توران اسکندریه سی صایلان شهر اشیر اوراده کاشدر. بولندی اودیه (سغد سمرقند) دینور.

بو سغد سمرقند صولری مبدول. طورانی منبت، هواسی لطیف اولدیغندن هر زمان معمور و آبادان ایدی. بوندن درت بیک سنه مقدمنده بیه نسبتله (سعدیان) دینیلن قوم اسکل ایدردی. بر مدت اورالری اسکندر بن فیلهوسک اردوسنی دخی کورمش. یونانیلر مانسه اداره ایدلمشدر. سغد ملکتک قدیمآ معمور اولدینی شه مسزدر. سمرقندک میلاددن بش الی یوز سنه اول بر شهر شهر اولدینی مسامدر. کرک وسعت

ریاض الجنانی تصویر ایله جنت الارض وصفه کسب لیاقت ایدر.

دیگر برادیب دخی ارض دمشق جنة المشرق، عروس بلدان اوصافیه شانن صوکره جهت شرقی سنده کی غوطه حضرا کوز کوره بیلدیکی قدر امتداد ایدر بر قالیجه زیبای زمردین شکلی تصویر ورحد بقه دلنشین تشکیل ابتدکی یازیور. بر دیگر ده « غوطه دلکشاکثر میاه وساتین ایله افضل جنت دنیادر. انواع انمار وازهار ایله ازهر وازهدادر. اغاجلری التندن صولر آقار بروضة بر صقادر دینور.

بویولده کی آثار منظومه ومنتوره نك الك مشهور. لرندن الك اغالرینی انتخاب ودرج ایدسه ک قوجه برکتاب اولور. بیه اعیه امید ایدر که بوقدرله اکتفا ایدیشمز مناسب کوریلور. انجق شاعر قدیم بختیرینک دمشق مدحنده کی منظومه سندن شو بیتلری یازلم:

عسى السحاب على اجبالها فرقا
و یصبح التبت فی صحرائها بددا
فلست تبصر الا واکفا خضلا
وبانعا خضرا واطرا غدا
کأما القیظ ولی بعد حیثه
اوالرربع دنامن بعدما بعدا

ناظم دیمک ایسترکه « یاره یاره بولوتلر دمشق طاغلرینه سایه ور، یر یریشللیکلر سحر الرینه زیب آوردد؛ انظار تماشا کرانه هر دم ریان و تروتازه چنارله مزین نشیب و فرازلردن هر یری بر قبا زمردینه بوروش، میوه لری کاله ایرمش اغاجلردن یخیر یخیر اوتوشن قوشلردن بشقه شی کورنمز؛

یوز بیکلرجه نفوسلی بر تختگاه ایدی . بوکون
اون بیک نفوسلی بر قصبه در .

« یزق الدهر حتماً کل سابقه »

« اذابت مشرفیات و خرصان »

• •

شعب بوان

فارس ملکی عنوانیه معروف و کمال معموریتله
موصوف اولان مملکتک بلده مشهوره سی مقامنده
بولندینی حالد مرور زمان ایله وسعتی ، عمرانی
غیب ایدهدرک عادی بر قصبه حاله ککن واسکی یونانلیلر
طرفندن (بهل پونس) نامیله یاد ایدیلن شیرازک
شمال شرقیسنده و قتیله ایچندن آلتی یدی ساعت یول
کیدر اغاجلی ، صولی ، چیچکلی ، بروادی موجود
ایتمش که بوکا (شعب بوان) دنیلردی .

ذاتاً شیراز حوالیمی حدایق و بساتین ایله
مزیندر ، حالا واسع ، نشاط افزا باغچهلری ، بدایع
پسندان طبیعتی شائقانه انطاق ایدهدرک درجهده
حائز لطافتدر ، او زمان بتون بتون بدیعه زار قدرت
دنیهلرک بر حالد بولونیوردی ، باغلری ، بوستا ،
نلری ، ومیوه لر ، چیکلرله مالا مالال بهار اولان
قورولری هله ییشیل یاراقلرک آره سندن الک سوداوی
نغمه لرله کذار ایدن جوشغون سولری ، نغمه سرا ،
طرب افزا قوشلری فوق العاده شهرتیا اولمشدی :
حافظ کبی سفیده سر بر شاعرک ایام حیاتی بتون
ذوق شباب ایله تنور ایدن بوملکتک مدایحی خاطر مه
کدکمه او شیراز بلبلنک نغمات دلنوازی سامعه مده
طنین انداز اولیور ظن ایدرم .

وجاهت ، کرک سکائنده کی سامان و ثروت جهتیله
اسیا بلاد جسیمه سندن بولندینی محققدر ، حتی
امراء امویه دن قتیله تاریخ هجرتک طقسان اوچنده
سمرقندی ضبط ایتدیکی زمان شهر چین ایله غربک
کذراکه تجارتسده بر عظیم انبار ، بیایغی بر خزینه
مالامال اموال ایدی . غزوات اسلامک الله کچن
غنائم لاتعد ولا تحصی ایدی .

مدینت صحیحته اسلامیه سمرقندک جسامت
و معموریتی آرتدرمشدی و شوسایهده سفد سمر
قندک عمران و انتظامی ده ایلر ولیوب هر طرفی باغیر ،
باغچه لر ، قصر لر ، کاشانه لر ایله طولمشدی . سفدک
لطافت منظره و جیادات هوا سی شهرت آلوب
ترهتکه اعبان واغیا اولمشدی .

سغدک اوصاف و مدایحی السنه ارباب ذوق
وصفاده کزر . سایه اشجارنده کنار جویبارنده
طربناک اولان اصحاب طبیعت کندی ریاض الجنانک
برنده ظن ایدر . بابر شاه انک مدایح نصارت
و حضارتی اطرا ایله بیتیره مز . منظره زمردینی
اوزاقدن کورن یولجی جنات عدندن برینه تقرب
ایتدیکی ذهابنده بولنور ایدی .

حافظک بر خال جوانه دکشمکه یک اوجوز
صائدینی سمر ندیمور کورکانه تختگاه اولدینی
زمانلر ، آغ بیک سایه سنده بری برینی متعاقب ابدال
همت ایدن جشید ، علی قوشچی ، قاضی زاده رومی
علی طوسی کی مشاهیر راصدینک غیرتیله رصدخانه یه
بیله مالک اولان زمانلر سفدک عمرانی بوستون کماله
ایر مشدر .

بوکون حال قدیمه نسبت بر خرابه در . اسکی
کاشانه لرک یری برکله حالنده در . درت عصر اول

زیب و زینت فطرتله پرشوق و شطارت اولان
سعدی مرحومی :

روضه ماء نهرها سلسال
دوچه سجع طبرها موزون
آن پراز لاله‌ای رنگارنگ
وین پراز میوه‌های کونا کون
باد در سایه درختانش
کستر انیده فرش بوقلمون

ایستایله نغمه بردازیدن شیراو بهشت دنیوینک
محاسن علویه سی دلکیده ؟

تماشای لطافت طبیعتله سرمست ریحیق عشق
و محبت اولان حافظ مرحومی :

میچکد ژاله بر رخ لاله
المدام المدام یا احباب
می وزد از چمن نسیم بهشت
پس ننوشتید دایم می تاب
تخت زمرد ز دست کل بچمن
راح چون لعل آتشین دریاب

نغماتیلله دمساز ایدن ینه اویرلر دلکی .
اراضی شیرازک هریری جنة الارض وصفنه
لایق فقط شعب بوان بو عنوانه استحقاقده جمله نه
فائق ایدی . اورادن کچن ارباب سیاحت اغاجلرک ،
چیچکلرک ، چنلرک اوصافی سویایه سویلیه
بتره میورلر . اوزوملرینک ، قایسیلرینک ساز هر درلو
نفیس میوه لرینک لذتیه طویه مدقلرینی سویلیورلر .
لطافت منظره سنی ، نفاست آثارینی ، تقنیات طیورینی
صفوت هوا و نسیم روح افزایی بردرلو اونوده .
میورلر .

اشته متنبی دخی یوقاروده یازدیغمز اوزره
عضدالدوله نك نزدینه کیدرکن بوجنة الارضدن
کچمش ، حقیقه یك خوشنه کیدرک بردرلو خاطرندن
چیقماش ، اک صوکره امیره تقدیم ایلدیکی قصابدک
برینه بوروضه نك مدح و شناسیایه باشلامشدر .
قصیده بحر وافرنددر [۱] متواتر القافیه در [۲]
برنجی ییتی شو :

مغانی الشعب طیباً فی المغانی
بمنزلة الربیع من الزمان
(مابعدی وار)

وصاف

حکایه

صدرم شباب

محرری : محمد جلال

[مابعد]

فؤاد ویرثینی به عاشقانه بر حیرتله باقار ،
قیز بونظرک فرقتده اولور . اوکا بر تبسم یوللاردی ،
او تبسم نه بیوک امیدلری تقویه ایدر .
ویرثینی قانقلو ترنمه باشلادینی وقت صحنه
اک کوزل چیچکلرله طوللاردی .

فؤاد ، آلتینچی دفعه لوجه سنده اثبات وجود
ایندیکی زمان التده کوچک بر ساقسی شکنده
یالدریزی کاغدلردن یابلمش ظریف بردمت کورولدی .
اطرافی ، آطملرک هدیه بهاریسی اولان صاری علنی
چیچکلرندن آلتینلره مزین کبی کورونیوردی .

[۱] هانکی شربندن اولدینی ذیل رساله ده تفصیل
اولندی .

[۲] قوافی تعریفاتی ذیل رساله به علاوه قلندی .